

ВСТУП

Перехід до економічних методів управління вимагає докорінної перебудови й удосконалення обліку. Насамперед, він повинен орієнтуватися не стільки на зовнішніх споживачів інформації, скільки на задоволення потреб апарату управління підприємством. Об'єктивна потреба посилити інформаційно-аналітичні функції обліку, ліквідувати розрив між можливостями інформаційної системи і потребами управління підприємством зумовлює необхідність створення і розвитку аудиту.

У 80–90-х рр. ХХ ст. в Україні виник новий вид діяльності, названий «аудит». Відтоді він набув широкого застосування, хоча ще досі перебуває на етапі становлення.

Безумовно, розвиток національного аудиту неможливий без всебічного вивчення світової теорії і практики у цій галузі. У світі аудиторський контроль – не нововведення і віддавна застосовується у всіх сферах діяльності.

Необхідність виникнення незалежного аудиту в Україні обумовлена потребою підтвердження достовірності фінансової інформації суб'єкта господарювання. Такого підтвердження вимагають користувачі бухгалтерської (фінансової) звітності. Вони мають бути впевнені в абсолютній якості аудиторського висновку, яким підтверджується достовірність звітності.

До роботи аудиторських фірм і аудиторів висуваються усе жорсткіші вимоги. Вводяться у дію правила (стандарти) аудиторської діяльності, розвивається система подвійного контролю якості роботи аудиторів, з боку держави ставляться додаткові вимоги до їх професійної підготовки.

В цих умовах аудиторські фірми (аудитори) повинні більше уваги приділяти питанням планування аудиту, визначенню аудиторського ризику, суттєвості можливої помилки, документуванню процесу аудиту, розробці його методик. На перешкоді процесу адаптації стоїть вільне застосування терміну «аудит» на практиці, через що виник екологічний аудит, інвестиційний аудит, податковий аудит. Тому насамперед слід чітко визначити суть аудиту, тобто відповісти на запитання, що таке аудит і яка його суть, зміст, є він спеціальним видом діяльності, чи це – лише проблеми перекладу іншомовного слова?

Дисципліна «Основи аудиту» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, орієнтованих на посилення інформаційно-аналітичної функції обліку, й важливою ланкою в розбудові ринкових відносин. Вона розкриває концептуальні засади збору, систематизації та аналізу облікової інформації з метою формування альтернативних варіантів управлінських рішень.

Метою дисципліни «Основи аудиту» є надання знань і навиків організації та методики аудиту, його удосконалення з урахуванням зарубіжного досвіду та застосування у практичній роботі суб'єктів підприємницької діяльності.

Результатом вивчення дисципліни «Основи аудиту» повинно стати не тільки засвоєння знань з теоретичних основ функціонування інституту аудиту в ринкових економічних умовах та набуття практичних навичок самостійного творчого мислення при підготовці і проведенні аудиторських процедур, а й осмислення того факту, що аудитори в усьому світі виконують важливу суспільну функцію підтвердження достовірності фінансової інформації та допомагають користувачам приймати правильні управлінські рішення.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА
ЛЕКЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 1
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ПРЕДМЕТ АУДИТУ

Дисципліна: «Основи аудиту».

Тема заняття. Місце і роль аудиту в системі керування. Організація і місце аудиту в умовах ринкової економіки.

Поняття, що підлягають засвоєнню: господарський контроль, ревізія, аудиторська діяльність, аудит, користувач, зовнішній аудит, внутрішній аудит, операційний аудит, аудитор.

Тип заняття: формування компетентностей.

Вид заняття: лекція проблемна з елементами бесіди.

Дидактична мета:

1.Навчальна: сформулювати поняття аудиту, надання студентам теоретичних знань щодо сутності та предмету аудиту.

2.Розвиваюча: розвивати творче мислення та зацікавленість у застосуванні набутих знань.

3.Виховна: прищепити професійні якості (уважність, охайність, аналітичний погляд на дану тему).

4.Методична: активізація самостійної роботи студентів на заняттях з дисципліни «Основи аудиту».

Методичні рекомендації: під час вивчення цієї теми слід розглянути історичні передумови виникнення аудиту у світі та в Україні, його розвиток і значення на сучасному етапі в системі управління як суб'єкта господарювання, так і економіки країни в цілому.

Далі слід з'ясувати завдання аудиту, види аудиту, різні підходи до їхньої класифікації за певними критеріями та особливості застосування.

Значну увагу необхідно приділити поняттю «предмет аудиту» і з'ясуванню його об'єктів за різними ознаками, оскільки саме це надасть можливість згодом засвоїти методологію аудиторської діяльності.

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: Економіка, Політична економія, Статистика, Економіка підприємства, Фінанси, Бухгалтерський облік, Гроші та кредит, Інформаційні системи і технології в обліку.

Забезпечувані дисципліни: Фінанси підприємства, Облік і звітність в бюджетних установах, Контроль і ревізія, Фінансовий облік, Організація обліку на підприємствах малого бізнесу, Податкова система.

Навчально – методичне забезпечення лекції:

Засоби навчання: наочні посібники, роздатковий матеріал до теми, короткий конспект заняття, слайди (чорнило з ручкою на слайді свідчить про те, що це потрібно законспектувати).

Завдання заняття:

Знати: сутність контролю як функції управління; поняття аудиту як виду господарського контролю; необхідність в аудиті; підходи щодо необхідності в аудиті; визначення аудиту за нормативними документами.

Вміти: провести класифікацію видів господарського контролю; сформулювати та довести необхідність в аудиті на сучасному етапі; використовувати на практиці підприємницької діяльності три підходи щодо необхідності в аудиті; проаналізувати становлення аудиту в світі і в Україні.

Література:

1.Виноградова М.О. Аудит: навч. посіб./М.О.Виноградова, Л.І.Жиднеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014.- 656с. [ст. 23-30].

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

1. Привітання.
2. Перевірка присутніх.
3. Перевірка підготовленості студентів до заняття.

2. Мотивація навчальної діяльності

Початкова мотивація навчальної діяльності. Бесіда, розповідь .
(оголошення теми, мети, завдання заняття)

Тема. Місце і роль аудиту в системі керування. Організація і місце аудиту в умовах ринкової економіки.

Дидактична мета:

1.Навчальна: сформулювати поняття аудиту, надання студентам теоретичних знань щодо сутності та предмету аудиту.

2.Методична: активізація самостійної роботи студентів на заняттях з дисципліни «Основи аудиту».

Завдання заняття:

Знати: сутність контролю як функції управління; поняття аудиту як виду господарського контролю; необхідність в аудиті; підходи щодо необхідності в аудиті; визначення аудиту за нормативними документами.

Вміти: провести класифікацію видів господарського контролю; сформулювати та довести необхідність в аудиті на сучасному етапі; використовувати на практиці підприємницької діяльності три підходи щодо необхідності в аудиті; проаналізувати становлення аудиту в світі і в Україні.

Знання по цій темі будуть потрібні при вивченні таких дисциплін, як, Контроль і ревізія, Фінансовий облік.

3. Сприйняття і засвоєння нових знань

Переходимо до вивчення нової теми, щоб вивчити і засвоїти тему, ми розглянемо матеріал за таким планом заняття.

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1. Місце і роль аудиту в системі керування.
2. Організація і місце аудиту в умовах ринкової економіки.

Нормативні документи:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 року із змінами і доповненнями.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» із змінами і доповненнями.

3. Національний норматив аудиту (ННА) № 3 «Мета та загальні принципи аудиту фінансової звітності»

1. Місце і роль аудиту в системі керування. В теперішніх умовах стану економіки України зростає значення контролю. Сутність контролю можна визначити як систему спостереження та перевірки процесу функціонування та фактичного стану об'єкта управління з метою виявлення обґрунтованості й ефективності прийнятих управлінських рішень, інформування про ці явища керівників органів та усунення несприятливих ситуацій.

В залежності від сфери управління, яку охоплює контроль, виділяють такі його галузі: адміністративний, технічний, екологічний та економічний контроль.

Найважливішою галуззю контролю сьогодні в Україні є економічний контроль.

Економічний контроль має два різновиди: фінансово - економічний та фінансово - господарський контроль.

Фінансово-економічний контроль поділяється на державний та муніципальний контроль.

Фінансово-господарський контроль складається із незалежного контролю та контролю власника.

Контроль власника, у свою чергу, поділяється на внутрішньовідомчий та внутрішньогосподарський контроль.

Традиційними формами економічного контролю є ревізія, тематична перевірка, слідство, зовнішній аудит, внутрішній аудит, експертиза та інші супутні аудиту послуги.

В Україні поняття аудиту визначено в Законі України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р. (у редакції 2006 р.). Згідно з цим Законом, *аудит* – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єкта господарювання) згідно із вимогами користувачів.

В Законі України «Про аудиторську діяльність» визначено, що суттєвою є така інформація, пропуск якої або неправильне відображення може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансових звітів.

До користувачів фінансової звітності відносяться: власники, керівництво, акціонери підприємств, інвестори, кредиторі, страхові організації тощо.

Згідно із ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудит класифікують за таким ознаками:

Залежно від об'єкту та виконуваної роботи:

- аудит фінансової звітності;

- аудит на дотримання нормативних вимог та відповідності діяльності підприємства;

- операційний аудит.

Аудит фінансової звітності – це аудит достовірності показників річної фінансової звітності підприємства згідно встановленим критеріям.

Погоджений аудит або на відповідність – це оцінка відповідності підприємства або посадової особи вимогам законодавства.

Операційний аудит – це систематичний огляд діяльності підприємства (або окремих його підрозділів) з метою визначення її ефективності. У операційному аудиті перевірки не обмежуються тільки бухгалтерським обліком. Вони можуть включати оцінку організаційної структури, рівня комп'ютеризації, методів виробництва, маркетингу та будь-якої іншої галузі, за якою аудитор є кваліфікованим. Значення операційного аудиту в останні роки зростає, він, як правило, є більш мобільним та схожим на консалтинг адміністрації, ніж на те, що традиційно вважається аудитом.

Залежно від суб'єкта (завдань і мети):

- зовнішній аудит;
- внутрішній аудит.

Зовнішній аудит проводиться незалежними зовнішніми (відносно клієнта-замовника) аудиторами (аудиторською фірмою) на базі укладеного між ними договору.

Внутрішній аудит повинен забезпечувати адекватність управління політиці підприємства на всіх його рівнях, високу конкурентоспроможність і прибутковість підвідомчих одиниць, достовірність і точність обліку, полегшувати проведення зовнішнього аудиту тощо.

У своєму розвитку внутрішній аудит пройшов шлях від детальних перевірок та суцільного контролю документів із простою фіксацією відхилень до надання відповідної експертно-аналітичної оцінки.

Внутрішній аудит може виконувати наступні завдання:

- аналіз системи обліку та внутрішнього контролю;
- вивчення бухгалтерської оперативної інформації (за окремими статтями);
- вивчення економічної ефективності управлінських рішень на різних рівнях господарювання;
- аналіз адекватності політики у сфері менеджменту;
- оцінка якості інформації;
- розробка проектів управлінських рішень;
- проведення стратегічного аналізу тощо.

Внутрішній аудит проводиться штатними працівниками - аудиторами всередині підприємства за ініціативою його керівництва.

Залежно від обов'язковості:

- обов'язковий аудит (за законом, регламентований);
- добровільний аудит (ініціативний).

Обов'язковий аудит проводиться аудитором чи аудиторською фірмою у випадках, передбачених чинним законодавством або за дорученням державних органів.

Добровільний аудит проводиться за запрошенням господарюючого суб'єкта на базі укладеного договору між аудитором (аудиторською фірмою) та клієнтом-замовником.

Залежно від історичних стадій розвитку:

- стверджуючий (підтверджувальний) аудит;
- системно-орієнтований аудит;
- аудит, що ґрунтується на ризику.

Підтверджувальний аудит – це перевірка й підтвердження інформації, що міститься у фінансовій звітності, реєстрах обліку, первинних документах тощо.

На стадії свого становлення аудит перевіряв та підтверджував практично кожну господарську операцію, у якості робочих документів аудитора обов'язково складалися паралельні облікові реєстри до всіх реєстрів клієнта. При незначній кількості замовників щодо проведення аудиту, аудитори мали можливість перевірити та висловити свою думку про достовірність фінансової звітності за даними бухгалтерського обліку.

При значному обмеженні замовлень щодо підтвердження достовірності фінансової звітності, аудиторські фірми повинні були шукати достатній обсяг інших видів робіт, виконання яких не суперечило б їхньому статуту, а тому виникла необхідність у наданні послуг з проведення консультацій, ведення та оновлення бухгалтерського обліку тощо, тобто – надання аудиторських послуг. Цей період отримав назву – *період системно-орієнтованого аудиту*. Системно-орієнтований аудит передбачає здійснення аудиторської перевірки на основі аналізу системи внутрішнього контролю. Крім того, аудитори поступово відходять від слова «підтвердити» звітність клієнта, так як це має на увазі перерозподіл відповідальності за її складання між аудитором і клієнтом, що не є об'єктивним та правомірним. А тому аудитори лише висловлюють свою немодифіковану чи модифіковану думку, на основі зібраних аудитором доказів, та надають її у відповідному виді звіту (висновку) незалежного аудитора за об'єктом перевірки.

На поточний момент більш розповсюджений вид аудиту, який передбачає ризик, пов'язаний із вибірковим дослідженням господарських операцій, виходячи із умов діяльності клієнта та детального вивчення його «проблемних» об'єктів та статей. З одного боку, це дозволяє зменшити ризик аудитора щодо невиявлення відповідних викривлень за означеними «вузькими місцями», а з іншого – збільшує ризик пропуску або не розкриття певної «не відібраної» інформації, яка також може містити викривлення. Цей період дістав назву – *період аудиту, що базується на ризику*.

Залежно від частоти проведення аудиту здійснюється поділ видів аудиту на *первинний* аудит та *періодичний* (той, що виконується певною аудиторською фірмою (аудитором) для даного клієнта вже не вперше, а послідовно із періоду в період) виникає у зв'язку із тим, що проведення аудиту вперше суттєво збільшує ризик і трудомісткість перевірки. Аудитору необхідний додатковий час на пізнання

специфіки діяльності клієнта, його слабких і сильних сторін в організації обліку та внутрішнього контролю. Крім того, мають місце певні запитання, які передаються у письмовій формі до попереднього аудитора (аудиторської фірми) про обставини заміни перевіряючих й більш пильна увага та скептицизм до вхідних залишків за рахунками обліку клієнта у випадках відсутності цього зворотного зв'язку. Практика аудиторської діяльності свідчить про переваги періодичного аудиту. Така співпраця взаємовигідна як аудитору, так і клієнту.

Залежно від періоду, що досліджується:

- ретроспективний аудит;
- поточний аудит;
- перспективний аудит.

Ретроспективний аудит досліджує минулий стан об'єкта, поточний – стан об'єкта у теперішній час, перспективний аудит передбачає розробку прогнозу на майбутній стан об'єкта.

Залежно від виду супутніх аудиту послуг:

- оглядова перевірка;
- операційна перевірка;
- компіляція обліку.

Оглядова перевірка – це перевірка фінансової звітності без детального вивчення системи обліку й внутрішнього контролю. Оглядова перевірка не передбачає дослідження первинної документації на предмет її достовірності.

Операційна перевірка – це перевірка, яка проводиться аудитором за конкретними питаннями, за переліком яких існує попередня домовленість із клієнтом.

Головною метою аудиту є оцінка ведення бухгалтерського обліку й складання фінансової звітності та висловлення думки щодо них.

Загалом, предмет аудиту включає контрольний перегляд здійснених господарських операцій з метою оцінки повноти, достовірності та об'єктивності інформації, що надається користувачам.

Предметом аудиту є господарська діяльність підприємства та інформація про цю діяльність, сформована в системі бухгалтерського обліку та поза його межами і яка досліджується за допомогою спеціальних способів і прийомів, вироблених наукою про господарський контроль.

Таким чином, аудитор спрямовує свою увагу у минуле для пізнання істини, її оцінки та формування думки щодо наданої інформації з метою зведення до мінімуму ризику користувачів.

Предмет будь-якої науки конкретизується його об'єктами.

Залежно від направленості аудиту, аудитор у своїй діяльності має справу з об'єктами досить різними за своїм складом, цільовою орієнтацією та іншими характеристиками.

У зв'язку з цим можна виділити сукупний об'єкт аудиту та окремі об'єкти аудиту. Об'єкти аудиту багатогранні та перелічити їх остаточно та повністю достатньо складно. Тому розглянемо їх класифікацію за окремими критеріями. Групування за першою ознакою – за видами, що включає об'єкти обліку та об'єкти

управління, розглянемо у табл. 1.1. При цьому до об'єктів обліку відносяться: ресурси і джерела їх формування, господарські процеси та фінансові результати. Разом з тим, об'єкти управління включають організаційні форми, методи і функції управління.

Таблиця 1.1.

Класифікація об'єктів аудиту за видами

Групи	Об'єкти
За об'єктами обліку	
Ресурси і джерела їх формування	майно підприємства – активи (необоротні й оборотні) та джерела формування майна – пасиви (капітал і зобов'язання) за конкретними складовими: <i>грошові кошти, виробничі запаси, основні засоби, власний капітал, довгострокові та поточні зобов'язання тощо, як в цілому, так і за видами (наприклад: грошові кошти в касі, грошові кошти на поточному рахунку в банку, інші грошові кошти тощо)</i>
господарські процеси	постачання, виробництва, реалізації
економічні результати діяльності	собівартість, продуктивність праці, доходи, витрати, фінансові результати, прибуток, збиток тощо
За об'єктами управління	
організаційні форми управління	організаційна структура виробництва, структура апарату управління тощо
методи управління	система мотивації праці тощо
функції управління	внутрішній аудит, облік за видами, аналіз за видами, планування тощо

Об'єктами аудиту є конкретні форми прояву предмету аудиту. Тобто це взаємопов'язані економічні, організаційні, технологічні та інші сторони функціонування підприємства, що можуть бути оцінені кількісно і якісно.

Крім того всі об'єкти аудиту доцільно розглянути з іншої сторони щодо їх використання, сфери діяльності, складності тощо, подано в табл. 1.2.

Таблиця 1.2.

Групування об'єктів аудиту за різними ознаками
(крім групування за видами)

Ознаки	Об'єкти аудиту
За складністю	сукупні ресурси та господарські процеси, цілісні системи управління
	групи ресурсів і господарських процесів, відносно розмежування системи управління
За відношенням до сфери діяльності	матеріально-технічного постачання
	основного і допоміжного виробництва
	господарського обслуговування
	управління
	збуту

За зв'язком об'єктів з часом	в минулому часі
	в теперішньому часі
	в майбутньому часі
За характером оцінки стану об'єктів	за кількісною оцінкою
	за якісною оцінкою
	за кількісною і якісною оцінкою
За тривалістю надходження в діяльності аудитора	постійно знаходяться у межах аудиторського впливу
	періодично оцінюється аудитором
	вимагають першої або разової оцінки
За відношенням об'єктів до завдань та мети аудиту	внутрішнього аудиту
	зовнішнього аудиту

Визначивши, що відноситься до об'єктів аудиту, необхідно з'ясувати, хто є суб'єктами аудиту, інакше – хто саме здійснює аудиторські перевірки.

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» *суб'єктами аудиту* в Україні можуть бути фізичні особи-аудитори та їх організації (аудиторські фірми).

Висновок: При значному збільшенні замовлень та обмеження часу на проведення аудиту, аудитор став орієнтуватися здебільше на ту інформацію, яку надавала система внутрішнього контролю клієнта. Як правило, аудитор лише спостерігав за певними операціями чи діями, повністю довіряючи, нажаль, не самостійно отриманим даним. Звичайно, при відмінній організації системи внутрішнього контролю проведення зовнішнього аудиту значно полегшувалася, але в такому випадку втрачалися принципи скептизму, незалежності та об'єктивності. Тому сучасна аудиторська практика говорить про умову повної недовіри внутрішньому контролю для максимального зниження ризику аудиту за цією складовою.

2. Організація і місце аудиту в умовах ринкової економіки. В умовах ринкових відносин та різноманітності форм власності виникає необхідність удосконалення функцій управління процесом виробництва, що викликало потребу створення самостійних незалежних органів фінансового контролю – аудиту.

Основною передумовою виникнення аудиту є взаємна зацікавленість підприємства (фірми) в особі його власників (акціонерів), держави в особі відповідних фіскальних органів, що справляють податки і збори та особисто аудитора в забезпеченні реальності та достовірності обліку і звітності.

Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни. За історичними узагальненнями передумовами виникнення аудиту можливо назвати наступне.

По-перше, для вирішення непорозумінь між податковими органами і керівними структурами, для вирішення непорозумінь між податковими органами і керівними структурами, що представляють інтереси власників щодо підвищення ефективності виробництва, державного контролю вже було недостатньо, адже він захищав лише інтереси держави. Це й стало поштовхом до виникнення незалежного контролю, який дістав назву **аудиту** (від лат. *Audire* – той, хто вислуховує), тобто службовець, який вислуховує звіти посадових осіб, і, таким

чином, контролює їх. В той час вважалося, що усна форма звітів була краще письмової, оскільки будь-який документ можна підробити, а сказати неправду, коли на тебе дивляться суворі очі аудитора, неможливо.

По-друге, аудитори стали потрібні й незацікавленим сторонам – суду й арбітражу, які відстоювали справедливість.

По-третє, розвиткові аудиту сприяло також розмежування функцій та інтересів підприємців (менеджерів, адміністрації, управлінців), коли власник для керівництва своїми підприємствами почав наймати спеціальний апарат управління. Для попередження недоліків, зловживань, викривлення витрат, приховування доходів, неправильного розподілу прибутків, навмисного присвоєння їх найманими керуючими власники змушені вдаватись до перевірки фінансової звітності незалежним аудитором.

Висновок: Таким чином, основна сутність аудиту – це надання практичної допомоги керівництву і економічним службам підприємства у веденні справ і управлінні його фінансами, а також налагодженні фінансового і управлінського обліку, надання різних консультацій тощо.

Аудит також дає змогу дати оцінку майна під час приватизації і при акціонуванні підприємств різних форм власності.

Крім того, аудит охоплює й інші питання:

- перевірка комерційної і фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання;
- перевірка фінансової звітності з погляду правильності складання;
- перевірка реальності оголошення оподаткованого прибутку та інших податків і зборів;
- перевірка дотримання суб'єктами господарювання чинного законодавства тощо.

Загальний висновок: Найважливішою галуззю контролю сьогодні в Україні є економічний контроль.

Економічний контроль має два різновиди: фінансово - економічний та фінансово - господарський контроль.

Фінансово-економічний контроль поділяється на державний та муніципальний контроль.

Фінансово-господарський контроль складається із незалежного контролю та контролю власника.

Контроль власника, у свою чергу, поділяється на внутрішньовідомчий та внутрішньогосподарський контроль.

Традиційними формами економічного контролю є ревізія, тематична перевірка, слідство, зовнішній аудит, внутрішній аудит, експертиза та інші супутні аудиту послуги.

В Україні поняття аудиту визначено в Законі України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р.(у редакції 2006 р.) Згідно з цим Законом, **аудит** – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень

(стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єкта господарювання) згідно із вимогами користувачів.

В Законі України «Про аудиторську діяльність» визначено, що суттєвою є така інформація, пропуск якої або неправильне відображення може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансових звітів.

До користувачів фінансової звітності відносяться: власники, керівництво, акціонери підприємств, інвестори, кредитори, страхові організації тощо.

Згідно із ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

В умовах ринкових відносин та різноманітності форм власності виникає необхідність удосконалення функцій управління процесом виробництва, що викликало потребу створення самостійних незалежних органів фінансового контролю – аудиту.

Основною передумовою виникнення аудиту є взаємна зацікавленість підприємства (фірми) в особі його власників (акціонерів), держави в особі відповідних фіскальних органів, що справляють податки і збори та особисто аудитора в забезпеченні реальності та достовірності обліку і звітності.

Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни.

4. Закріплення нових знань

Фронтальне опитування

1. Розкрийте поняття «аудит».
2. Для чого необхідний аудит?
3. Охарактеризуйте обставини, за яких виникає потреба в аудиті.
4. Як визначається аудит в Законі України «Про аудиторську діяльність»?
5. Де, коли і ким був виданий перший законодавчий акт, що регулював діяльність аудиторів?
6. В який період аудит мав назву «підтверджуючий» і яка його суть?
7. Розкрийте передумови виникнення аудиту.

5. Підсумки заняття

Продовжити відповідь: Я знаю..., Я вмю..., Я нового дізнався..., Я попрацюю над....

Робимо підсумок сьогоденного заняття. Виходячи з позитивних висновків, можна зробити підсумок, що матеріал не складний і дався легко. Оголошення оцінок.

6. Домашнє завдання

Вивчити і опрацювати новий матеріал.

Законспектувати СРС: Професійна етика і вимоги, пропоновані до кваліфікації аудита, права й обов'язки аудитора. Функції аудита в ринковій

економіці. Стан і поводження об'єкта керування як предмет аудита. Класифікація аудита.

Література:

1. Виноградова М.О. Аудит: навч. посіб. /М.О.Виноградова, Л.І.Жиднєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014.- 656с. [ст. 23-30], [ст. 77-80].

Укладач : викладач, спеціаліст II категорії
Минич Ю.В.